

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Obdo/39/2018
Identifikačné číslo spisu: 8817210627
Dátum vydania rozhodnutia: 10.07.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Anna Marková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8817210627.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: MEKOM UKRAJINA, s.r.o., so sídlom prospekt Majakovského, dom 68, kancelária 233, 022 32 Kyjev, Ukrajina, IČO: 37 675 879, zastúpeného JUDr. Jánom Ferancom, advokátom, so sídlom Riazanského 87, Bratislava, o návrhu na vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka MECOM GROUP, s.r.o., so sídlom Poľná 4, Humenné, IČO: 31 735 151, zastúpeného MF Legal s. r. o., advokátska kancelária, so sídlom Einsteinova 25, Digital Park II, Bratislava, IČO: 36 861 642, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 4K/11/2017, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 30. novembra 2017, č. k. 2CoK/40/2017-773, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľa o d m i e t a .
- II. Dlžníkovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov uznesením z 22. júna 2017, č. k. 4K/11/2017-722 zamietol návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka MECOM GROUP, s.r.o., Humenné a dlžníkovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Súd prvej inštancie rozhodnutie odôvodnil tým, že dlžník v priebehu celého konania namietal nedostatok aktívnej vecnej legitímácie navrhovateľa, a to z dôvodu osvedčenia spornosti pohľadávok navrhovateľa, ktoré sú totožné s pohľadávkami z konania vedeného pod sp. zn. 2K/40/2016 a ktorých spornosť už raz bola v tomto konaní osvedčená. Z toho dôvodu sa súd v tomto konaní zameril na osvedčenie spornosti pohľadávok navrhovateľa a stým súvisiaci hmotnoprávny nárok navrhovateľa na podanie veriteľského návrhu na vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka, teda jeho aktívnu vecnú legitímáciu. Osvedčenie spornosti pohľadávky znamená, že podstatná časť dostupných informácií, pokladov a kauzálnych súvislostí naznačuje, že pohľadávka veriteľa je skutočne sporná. Doloženie pohľadávky spôsobom, ktorý vyžaduje zákon v návrhu na vyhlásenie konkurzu neznamena, že v ďalšom priebehu konkurzného konania sa táto pohľadávka bude považovať bez ďalšieho za nespornú. Po dôkladnom preskúmaní tak spisu sp. zn. 2K/40/2016, ako aj dôkazov predložených v tomto konaní, súd zistil, že pohľadávky veriteľa, na ktorých zakladá oprávnenosť na podanie návrhu, sú totožné s

pohľadávkami, ktorých spornosť už bola osvedčená v konaní vedenom pod sp. zn. 2K/40/2016, kedy súd prvej inštancie a následne aj odvolací súd zaujal jednoznačné stanovisko vo vzťahu k aktívnej vecnej legitímácii navrhovateľa na podanie návrhu na vyhlásenie konkurzu voči dlžníkovi, pričom navrhovateľ žiadne nové skutočnosti vo vzťahu k otázke aktívnej vecnej legitímácie v tomto konaní neuviedol. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie nepovažoval za potrebné skúmať splnenie hmotnoprávnych podmienok na vyhlásenie konkurzu, a preto ďalšie dokazovanie na platobnú neschopnosť dlžníka nevykonával a návrh na vyhlásenie konkurzu zamietol.

3. Na odvolanie navrhovateľa vec prejednal Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil uznesením z 30. novembra 2017, č. k. 2CoKR/40/2017-773.

4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že konkurzné konanie je osobitným druhom civilného konania, ktoré začína na základe návrhu. Osobitná právna úprava začatia konkurzného konania nemôže brániť tomu, aby konkurzný súd preskúmal formálnu a aj materiálnu spornosť listín priložených k návrhu, ktoré sú jeho obligatórnou obsahovou náležitosťou. Preskúmaním týchto listín konkurzný súd skúma formálnu a obsahovú náležitosť návrhu na začatie konania. Opačný výklad, ktorý preferuje navrhovateľ, by predstavoval formálny doslovný výklad právnej úpravy konkurzného konania, čo by bolo v rozpore s právom na spravodlivé súdne konanie.

5. Vyhlásenie konkurzu predstavuje „rozhodnutie vo veci“, a preto súd musí skúmať aktívnu legitímáciu navrhovateľa v každom štádiu konania až do rozhodnutia „vo veci“. Pokiaľ navrhovateľ nepatrí aktívna vecná legitímácia, konkurzný súd musí za primeranej aplikácie C. s. p., v spojení s § 196 zákona o konkurze a reštrukturalizácii č. 7/2005 Z. z. (ďalej len „ZoKR“) návrh na vyhlásenie konkurzu zamietnuť.

6. V posudzovanom prípade, keďže ide o veriteľský návrh na vyhlásenie konkurzu, aktívna vecná legitímácia je veriteľovi dovolená len v prípade platobnej neschopnosti dlžníka. Podľa § 11 ods. 3 ZoKR platobnú neschopnosť dlžníka možno odôvodnene predpokladať vtedy, ak je dlžník viac ako 30 dní v omeškanií so splnením aspoň dvoch peňažných záväzkov, viac ako jednému veriteľovi a bol jedným z týchto veriteľov písomne vyzvaný na jej zaplatenie. Na toto ustanovenie systematicky nadväzuje § 12 ods. 2 ZoKR, ktorý predpisuje veriteľovi ako navrhovateľovi uviesť skutočnosti, z ktorých možno odôvodnene predpokladať platobnú neschopnosť dlžníka. Konkurzný súd v posudzovanom prípade primárne správne skúmal aktívnu vecnú legitímáciu veriteľa na podanie návrhu na vyhlásenie konkurzu. Len pokiaľ je táto podmienka splnená, zaoberá sa skúmaním ďalších hmotnoprávnych podmienok pre vyhlásenie konkurzu. Ak navrhovateľ ako veriteľ nepreukáže pohľadávku, ktorú uvádza v návrhu na vyhlásenie konkurzu voči dlžníkovi spôsobom ustanoveným v ô§ 12 ods. 2 písm. a/ a b/ ZoKR, konkurzný súd návrh na vyhlásenie konkurzu zamietne. Odvolací súd na záver konštatoval, že navrhovateľ ako veriteľ nepreukázal pohľadávku spôsobom stanoveným kogentnými ustanoveniami ZoKR, a preto nepreukázal ani svoju aktívnu vecnú legitímáciu. Rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým zamietol návrh na vyhlásenie konkurzu, odvolací súd podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správne potvrdil.

7. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal navrhovateľ elektronicky dovolanie, ktoré v stanovenej lehote doplnil písomným podaním. Žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil vadou podľa § 420 písm. f/ C. s. p. v spojení s odopretím ústavného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p..

8. Dovolateľ vyslovil názor, že v prejednávanej veci rozhodnutia nižších súdov neboli vydané v konaní podľa zákona č. 7/2005 Z. z., ale v konaní, ktoré má povahu sporového konania s odkazom na ustanovenie § 196 ZoKR a subsidiárneho použitia Civilného sporového konania, preto ustanovenie § 198 ods. 1 ZoKR sa na rozhodnutie o zamietnutí návrhu na vyhlásenie konkurzu nevzťahuje.

9. Ďalej uviedol, že otázka aktívnej legitímácie nie je podmienkou konania, alebo procesnou podmienkou, ale má byť predmetom dokazovania v konaní, pričom nedostatok aktívnej vecnej legitímácie je dôvodom pre zamietnutie žaloby. Rozhodnutím, ktorým dôjde k zamietnutiu návrhu z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie je rozhodnutím vo veci samej, o ktorom súd podľa § 212 ods. 1 a § 234 ods. 1 C. s. p. rozhoduje rozsudkom. Návrh na začatie konania súd zamietne rozsudkom. Pochybenie vidí dovolateľ v rozhodnutí odvolacieho súdu, ktorý rozhodol formou uznesenia. Vyslovil názor, že vyňatie možnosti rozhodnúť zamietnutím spomedzi ustanovení upravujúcich sporové konanie, má za následok nastolenie bezprávia, kedy už nie je možné predvídať, ktoré ustanovenia C. s. p. sa uplatnia v konkurznom konaní a ktoré nie. Napríklad, ak by postup konkurzného súdu bol vecne správny, t. j. rozhodnutie o zamietnutí návrhu na začatie konania podľa C. s. p. je prípustné, potom je namieste otázka, či nebola založená prekážka *res iudicata* podľa § 230 C. s. p.. Podľa neho rozhodnutie o odmietnutí návrhu na vyhlásenie konkurzu, či zastavení konkurzného konania nie je rozhodnutím vo veci samej a uplatní sa len pre procesnú situáciu, v ktorej došlo k vydaniu rozhodnutia.

10. Dovolateľ považuje rozhodnutie konkurzného súdu o zamietnutí návrhu na začatie konania, namiesto vydania uznesenia o zastavení konania, za zjavné pochybenie a právne závery vyslovené v potvrdzujúcom uznesení za arbitrárne a neopodstatnené. Namieta nesprávnosť záveru odvolacieho súdu o tom, že aktívna vecná legitímácia je veriteľovi dovolená len v prípade platobnej neschopnosti dlžníka. Aktívna legitímácia veriteľa je daná podaním návrhu v súlade s ustanovením § 12 ZoKR, ktorým osvedčí svoj vzťah veriteľa k dlžníkovi a zároveň veriteľ odôvodní predpokladanú platobnú neschopnosť dlžníka podľa § 11 ods. 3 ZoKR.

11. Dlžník vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že predmetné konanie bolo jednoznačne konaním podľa ZoKR. Konkurzný súd skúma aktívnu vecnú legitímáciu navrhovateľa na podanie návrhu na vyhlásenie konkurzu a až neskôr pristúpi k zisteniu naplnenia iných hmotnoprávných podmienok. Ak takúto aktívnu vecnú legitímáciu nezistí, návrh zamietne s použitím § 196 ZoKR. Navrhol dovolanie navrhovateľa ako neprípustné odmietnuť.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací [podľa § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“), po zistení, že dovolanie podal navrhovateľ, zastúpený advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.) predovšetkým skúmal, či proti napadnutému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustný tento mimoriadny opravný prostriedok.

13. Podľa ustanovenia § 419 C. s. p. dovolanie je možné podať proti rozhodnutiu odvolacieho súdu iba vtedy, ak zákon použítie tohto mimoriadneho opravného prostriedku pripúšťa. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam.

14. Dovolanie navrhovateľa bolo podané v konkurznom konaní vedenom podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii, ktorý v ustanovení § 196 zakotvil primerané použitie ustanovení Civilného sporového poriadku. Na začatie konkurzného konania, na konkurzné konanie, na začatie reštrukturalizačného konania, na reštrukturalizačné konania a konanie o oddlžení sa tak primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak ZoKR neustanovuje inak. Primerané použitie všeobecného procesného predpisu znamená, že tam, kde zákon o konkurze a reštrukturalizácii ako osobitný predpis určitú procesnú situáciu priamo nerieši a zároveň použitie všeobecného procesného predpisu priamo nevylučuje, použije sa právna úprava všeobecného procesného predpisu, t. j. Civilného sporového poriadku.

15. Použitie mimoriadnych opravných prostriedkov (dovolanie a ani dovolanie generálneho prokurátora) v konaní vedenom podľa ZoKR, v zmysle ustanovenia § 198 ods. 1 ZoKR nie je prípustné proti uzneseniu vydanému v konaní podľa tohto zákona. Uvedené zákonné ustanovenie vylučuje, aby rozhodnutie vydané v konkurznom konaní, reštrukturalizačnom konaní a v konaní o oddlžení podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii bolo podrobené dovolaciemu prieskumu Najvyšším súdom Slovenskej republiky v prípade podania dovolania, alebo dovolania generálneho prokurátora.

16. Nakoľko ZoKR ako osobitný predpis vylučuje prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu vydanému v konkurznom konaní, nemôže sa účastník konkurzného konania, domáhať prípustnosti dovolania podľa ustanovení § 419 a nasl. Civilného sporového poriadku upravujúcich dovolanie (rovnako rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky v uzneseniach z 29. marca 2017, sp. zn. 2Obdo/2/2010, z 13. októbra 2010, sp. zn. 5Obdo/57/2011, z 30. novembra 2011, sp. zn. 3Obdo/76/2016, sp. zn. 4Obdo/32/2017, z 31. decembra 2017, sp. zn. 3Obdo/53/2017 z 30. októbra 2017).

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací dospel k záveru, že dovolanie navrhovateľa smeruje proti rozhodnutiu vydanému v konkurznom konaní, a preto v zmysle ustanovenia § 198 ods. 1 ZoKR je neprípustné. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie navrhovateľa odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C. s. p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

18. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.